

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 2Obdo/58/2020
Identifikačné číslo spisu: 6114213161
Dátum vydania rozhodnutia: 27.05.2021
Meno a priezvisko: JUDr. Ivana Izakovičová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2021:6114213161.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu: YOUNGSAN HANDELS GmbH, so sídlom Lugeck 1/39, 1010 Viedeň, Rakúsko, ID No.: ATU 48707805, právne zastúpenému spoločnosťou V4 Legal, s.r.o., so sídlom Tvrdeho 783/4, 010 01 Žilina, IČO: 36 858 820, proti žalovanému: Crossdefault Management Group, k. s. , so sídlom Grösslingová 56, 811 09 Bratislava, IČO: 45 462 801, správca konkurznej podstaty úpadcu ETOP - TRADING, a.s. „v konkurze“, so sídlom Skuteckého 17, 974 01 Banská Bystrica, IČO: 36 300 314, právne zastúpenému JUDr. Róbertom Šimkom, advokátom, so sídlom Grösslingová 56, 811 09 Bratislava, v konaní o vzájomnom návrhu žalovaného na zaplatenie sumy 408.200,80 Eur s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Banská Bystrica, pod sp. zn. 26Cbí/11/2014, o dovolaní žalovaného proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 20. novembra 2019, č. k.41CoKR/15/2019-535, takto

rozhodol:

I. Dovolanie žalovaného o d m i e t a.

II. Žalobca m á n á r o k na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Banská Bystrica, ako súd prvej inštancie, uznesením zo dňa 12.02.2019, č. k. 26Cbí/11/2014-473, konanie zastavil a žiadnej zo strán právo na náhradu trov konania nepriznal.

2. Súd prvej inštancie svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že v danom prípade nie je daná právomoc slovenského súdu konať o vzájomnom návrhu žalovaného voči žalobcovi o zaplatenie peňažnej pohľadávky, keďže nie je možné aplikovať nariadenie Rady ES č. 1346/2000 o konkurznom konaní (ďalej len „Nariadenie o konkurznom konaní“), a to vychádzajúc z čl. 3 ods. 1 uvedeného nariadenia. Dodal, že Nariadenie o konkurznom konaní vôbec neurčuje právomoc súdov členského štátu aj na vedenie osobitných sporových konaní vyvolaných konkurzom, prípadne s konkurzom súvisiacich. Súd

prvej inštancie osobitne zdôraznil, že výkladu žalovaného nezodpovedá posledná zákonná úprava zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok (ďalej len „O. s. p.“) účinného v čase začatia tohto súdneho konania a v čase uplatnenia nároku žalovaného vzájomným návrhom (dňa 27.07.2015). Vtedy platný a účinný procesnoprávny predpis (O. s. p. účinný od 01.01.2012) totiž zúžil osobitnú miestnu príslušnosť konkurzných súdov na konania (spory) vyvolané konkurzom (reštrukturalizáciou) oproti predchádzajúcej zákonnej úprave O. s. p. účinnej do 31.12.2011, v zmysle ktorej namiesto všeobecného súdu odporcu je na konanie príslušný súd, v obvode ktorého má dlžník sídlo alebo miesto podnikania, a ak nemá sídlo alebo miesto podnikania, súd v obvode ktorého má svoje bydlisko, ak ide o konkurzné konanie alebo reštrukturalizačné konanie a súd, na ktorom tieto konania prebiehajú, ak ide o spory nimi vyvolané alebo s nimi súvisiace. Preto v čase uplatnenia nároku žalovaného vzájomným návrhom v prejednávanej veci už samotná zákonná úprava podľa okresného súdu nezodpovedala výkladu žalovaného, nakoľko výlučnú miestnu príslušnosť konkurzných súdov založila len pre konania vyvolané konkurzom a kedy za takéto konania je možné považovať len konania priamo konkurzom vyvolané. Teda konania, ktoré môžu existovať a byť vedené v závislosti od existencie konkurzného konania, bez existencie tohto konania je ich vedenie procesne nemožné, môže ich vyvolať len konkurz a činnosť a aktivita subjektov účastných v konkurznom konaní a ktorými konaniami sú incidenčné, excidančné a odporovacie konania podľa príslušných ustanovení zákona č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o konkurze a reštrukturalizácii“). Preto aj judikatúra slovenských súdov z roku 2010, na ktorú sa žalovaný odvolával, bola podľa súdu prvej inštancie vo vzťahu k prejednávanej veci neaktuálna, irelevantná, keďže táto nekorešponduje s následnou procesnoprávnou úpravou výlučnej miestnej príslušnosti konkurzných súdov podľa § 88 ods. 1 O. s. p. účinnou v čase uplatnenia práva žalovaného a nezodpovedná ani súčasnej právnej úprave v § 20 písm. d/ zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C. s. p.“).

3. Za relevantné k určení právomoci súdov členského štátu súd prvej inštancie považoval právne závery obsiahnuté v odôvodnení rozsudku Súdneho dvora C-292/08. Vzhľadom na závery tohto rozhodnutia zásadným kritériom pre posúdenie, či sa jedná o spor vyvolaný konkurzom alebo s ním súvisiaci je otázka, či sa v prejednávanej veci jedná o autonómnu žalobu, ktorá môže existovať nezávisle bez vedenia a existencie konkurzného konania a bez intervencie správcu. Pokiaľ preto konkrétna žaloba môže byť vedená bez ohľadu na vedenie konkurzného konania, nevyžaduje sa pri nej intervencia správcu, nie je možné takéto konania len preto, že sú vedené v mene úpadcu správcom konkurznej podstaty a plnenie plynie v prospech konkurznej podstaty považovať za konania vyvolané konkurzom, ale ani s konkurzom súvisiace. Pokiaľ konkrétny nárok môže uplatňovať tak úpadca aj bez iniciovania konkurzného konania, nie je dôvod, aby sa na takéto konania aplikovalo nariadenie o konkurznom konaní, t. j. aby takéto konania boli vyňaté z pôsobnosti Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1215/2012 z 12. decembra 2012 o právomoci a o uznávaní a výkone rozsudkov v občianskych a obchodných veciach (ďalej aj „Nariadenie Brusel I.“).

4. Z uvedených dôvodov súd prvej inštancie konanie o vzájomnom návrhu žalovaného zastavil pre nedostatok právomoci podľa § 161 ods. 2 C. s. p. Vzhľadom na to, že v danom prípade žiadna zo strán sporu nebola v konaní úspešná, súd prvej inštancie žiadnej zo strán právo na náhradu trov konania nepriznal.

5. Na odvolanie žalovaného, Krajský súd v Banskej Bystrici, ako odvolací súd, napadnutým uznesením zo dňa 20.11.2019, č. k. 4CoKR/15/2019-535 potvrdil uznesenie súdu prvej inštancie a žalobcovi priznal právo na náhradu trov odvolacieho konania proti žalovanému.

6. V odôvodnení napadnutého rozhodnutia odvolací súd s poukazom na § 387 ods. 1, 2 C. s. p. uviedol, že súd prvej inštancie v predmetnej veci vykonal dostatočné dokazovanie a z vykonaného dokazovania vyvodil správny právny záver. Odvolací súd s odkazom na § 9 C. s. p., príslušné články nariadenia o konkurznom konaní a Brusel I., poukázal na rozsudok Súdneho dvora vo veci C-339/07, Christopher Seagon, konajúci ako správca konkurznej podstaty Frick Teppichboden Supermärkte GmbH proti Deko Marty Belgium Nv, bod 19 a 21, v ktorých v potrebu preskúmania, či sa na odporovacie žaloby vzťahuje článok 3 ods. 1 nariadenia o konkurznom konaní pripomenul, že Súdny dvor vo svojej

judikatúre týkajúcej sa Dohovoru z 27. septembra 1968 o súdnej právomoci a vymáhaní rozsudkov v občianskych a obchodných veciach stanovil, že žaloba podobná v spore vo veci samej je spojená s konkurzným konaním, keď vyplýva priamo z úpadku a úzko súvisí s exekúciou majetku alebo so súdnym vyrovnaním (pozri rozsudok z 22. februára 1979, Gourdian, 133/78, Zb. s. 733, bod 4). Uvedený Dohovor sa teda nevzťahuje na žalobu, ktorá má tieto črty.

7. Odvolací súd preto zdôraznil, že článok 3 ods. 1 Nariadenia o konkurznom konaní sa má vykladať v tom zmysle, že členskému štátu, na ktorého území bolo začaté konkurzné konanie, priznáva taktiež medzinárodnú právomoc rozhodovať o žalobách, ktoré vyplývajú priamo z konkurzného konania a ktoré sú s takýmto konaním úzko späté.

8. Krajský súd v Banskej Bystrici ďalej poukázal na rozsudok Súdneho dvora vo veci C-213/10, T-Text SIA proti Lietuvos - Angijos UAB „JadecLOUD-Vilma“, bod 26 a 27, v zmysle ktorého sa nariadenie o konkurznom konaní obmedzuje na ustanovenia o súdnej právomoci na začatie konkurzného konania a na rozsudky, ktoré sú vynesené priamo na základe konkurzného konania a ktoré sú s takýmto konaním úzko späté. Súdny dvor vyvodil, že vzhľadom na tento úmysel zákonodarcu a na potrebný účinok uvedeného nariadenia o konkurznom konaní sa má článok 3 ods. 1 tohto Nariadenia vykladať v tom zmysle, že súdom členského štátu príslušným na začatie konkurzného konania priznáva tiež medzinárodnú právomoc rozhodovať o žalobách, ktoré vyplývajú priamo z konkurzného konania a ktoré sú s takýmto konaním úzko späté. Článok 1 ods. 2 Nariadenia Brusel I. vylučuje z pôsobnosti tohto nariadenia len žaloby, ktoré vyplývajú priamo z konkurzného konania.

9. Preskúmaním veci odvolací súd zistil, že v predmetnom konaní sa žalovaný proti žalovanému domáhal vzájomnou žalobou zo dňa 09.07.2015 vydania bezdôvodného obohatenia, ktoré konanie nevyplýva priamo z konkurzného konania, tak ako to správne uviedol súd prvej inštancie v napadnutom rozhodnutí. Odvolací súd sa stotožnil s názorom súdu prvej inštancie, že konanie o vydanie bezdôvodného obohatenia vedené správcom konkurznej podstaty voči dlžníkovi úpadcu nie je konaním vedeným na základe zákona o konkurze a reštrukturalizácii. V prípade, ak žaloba predstavuje autonómnu žalobu, ktorá nie je založená na konkurznom práve a nevyžaduje si ani začatie takéhoto typu konania, ako je aj v tomto prípade, len samotná skutočnosť, že správca konkurznej podstaty je účastníkom konania, nepostačuje na záver, aby toto konanie mohlo byť kvalifikované ako konanie vyplývajúce priamo z konkurzu alebo konanie s ním súvisiace (viď rozsudok Európskeho súdneho dvora z 10. septembra 2009 vo veci C-292/08, German Graphics Graphische Maschinen GmbH proti Alice van der Schee, správkyňa konkurznej podstaty úpadcu Holland Binding BV).

10. Samotná skutočnosť, že vzájomnú žalobu o vydanie bezdôvodného obohatenia podal správca konkurznej podstaty v mene úpadcu podľa krajského súdu neznamena, že tu ide o spor vyvolaný či súvisiaci s konkurzom. Preto odvolací súd dospel k záveru, že toto konanie patrí do pôsobnosti Nariadenia Brusel I. a nie do pôsobnosti nariadenia o konkurznom konaní, ako to namieta žalovaný v podanom odvolaní. Z uvedeného dôvodu odvolací súd považoval námietku žalovaného, že ním uplatnený nárok vzájomnou žalobou o vydanie bezdôvodného obohatenia patrí do pôsobnosti nariadenia o konkurznom konaní, za nedôvodnú. Z uvedeného dôvodu nebola daná právomoc súdu prvej inštancie na prejednanie a rozhodnutie nároku žalovaného na vydanie bezdôvodného obohatenia uplatneného vzájomnou žalobou, odvolací súd preto považoval aj námietku žalovaného o príslušnosti Okresného súdu Banská Bystrica podľa § 89 O. s. p. účinného v čase podania vzájomnej žaloby, za nedôvodnú.

11. Výrok o trovách konania odvolacieho súdu sa zakladá podľa § 396 ods. 1 v spojení s § 255 a § 262 ods. 1 C. s. p.

12. Proti uzneseniu odvolacieho súdu podal v zákonom stanovenej lehote dovolanie žalovaný (č. 1. 552 a nasl. spisu), prípustnosť ktorého odôvodnil § 420 písm. f/ C. s. p., teda, že súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

13. Žalovaný (v ďalšom texte tiež ako „dovolateľ“) dovolací dôvod podľa § 420 písm. f/ C. s. p. vzhliadol v nesprávnom posúdení právnej otázky právomoci Okresného súdu Banská Bystrica v zmysle nariadenia o konkurznom konaní a Brusel I., kedy je daná právomoc okresného súdu konať a rozhodnúť o vzájomnej žalobe podľa Kapitoly II, Oddielu II, čl. 8 bodu 3 Nariadenia o konkurznom konaní. Takýmto nesprávnym procesným postupom zo strany konajúcich súdov malo dôjsť podľa dovolateľa k odňatiu jeho práva na súdnu ochranu garantované Ústavou SR.

14. Napadnuté uznesenie odvolacieho súdu je podľa dovolateľa navyše nepreskúmateľné, nakoľko sa tento obmedzil len na posudzovanie otázky, ktoré z nariadení je potrebné aplikovať na prejednávany prípad, pričom dospel k rovnakému záveru ako súd prvej inštancie. Konajúce súdy podľa názoru dovolateľa izolovali čl. 4 z Nariadenia Brusel I. upravujúce všeobecné pravidlo o určovaní právomoci podľa bydliska žalovaného a toto ustanovenie mali selektívne aplikovať na prejednávany prípad.

15. Dovolateľ preto dovolaciemu súdu navrhol, aby zrušil napadnuté uznesenie odvolacieho súdu spolu s rozhodnutím súdu prvej inštancie a vec vrátil Okresnému súdu Banská Bystrica na ďalšie konanie.

16. Žalobca v písomnom vyjadrení k dovolaniu žalovaného (č. l. 568 spisu), dovolaciemu súdu navrhol, aby dovolanie žalovaného zamietol a priznal mu náhradu trov dovolacieho konania.

17. K podanému dovolaciemu dôvodu podľa § 420 písm. f/ C. s. p. žalobca uviedol, že žalovaný nepoukázal na zásah do práva na spravodlivý súdny proces, ale skôr poukazuje na nesprávne aplikovanie Nariadenia Brusel I. v zmysle § 421 C. s. p. Postupy konajúcich súdov podľa žalobcu nevykazujú znaky procesného pochybenia, kedy tieto vzali na zreteľ všetky skutkové okolnosti, z ktorých vyvodili správne právne závery s tým, že ich rozhodnutia nie sú nepreskúmateľné. Žalobca dodal, že skúmanie právomoci a príslušnosti súdu je jednou zo základných povinností súdu, bez splnenia ktorých nie je možné vo veci konať a rozhodnúť. Porušenie tejto povinnosti by bolo odňatím práva na spravodlivý súdny proces.

18. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „dovolací súd“) ako súd dovolací [§ 35 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C. s. p.“)], po zistení, že dovolanie podal včas žalovaný zastúpený v súlade s ust. § 429 ods. 1 C. s. p., bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 C. s. p.) preskúmal vec a dospel k záveru, že tento mimoriadny opravný prostriedok žalovaného treba odmietnuť, pretože smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné.

19. Právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. Toto právo, súčasťou ktorého je nepochybne tiež právo domôcť sa na opravnom súde nápravy chýb a nedostatkov v konaní a rozhodovaní súdu nižšej inštancie, sa v občianskoprávnom konaní zaručuje lenvtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých občianskoprávny súd môže konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania pred občianskoprávnym súdom, vrátane dovolacieho konania (I. ÚS 4/2011).

20. Podľa ustanovenia § 419 C. s. p., proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. Z citovaného ustanovenia *expressis verbis* vyplýva, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu - ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, tak takéto rozhodnutie nemožno úspešne napadnúť dovolaním. Prípady, v ktorých je dovolanie proti rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, sú taxatívne vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 C. s. p. Otázka posúdenia, či sú alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže dovolacie konanie uskutočniť, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu.

21. Podľa § 420 C. s. p. je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej, alebo ktorým sa konanie končí, ak: a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd alebo f) súd nesprávnym

procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

22. Podľa § 431 ods. 1 C. s. p., dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (ods. 2).

23. Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 C. s. p.). Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (porovnaj § 428 C. s. p.). Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa § 447 písm. f/ C. s. p., je (procesnou) povinnosťou dovolateľa vysvetliť v dovolaní zákonu zodpovedajúcim spôsobom, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a v dovolaní náležite vymedziť dovolací dôvod (§ 420 C. s. p. alebo § 421 C. s. p. v spojení s § 431 ods. 1 C. s. p. a § 432 ods. 1 C. s. p.). V dôsledku spomenutej viazanosti dovolací súd neprejednáva dovolanie nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom.

24. V posudzovanom prípade dovolateľ vyvodzuje prípustnosť dovolania z ustanovenia § 420 písm. f/ C. s. p., podľa ktorého dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Túto vadu videl dovolateľ v tom, že okresný súd konanie zastavil pre nedostatok právomoci s tým, že svoje rozhodnutie riadne neodôvodnil.

25. Relevantné znaky, ktoré charakterizujú procesnú vadu v zmysle ustanovenia § 420 písm. f/ C. s. p. sú - zásah súdu do práva na spravodlivý súdny proces a nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva. Právo na spravodlivý súdny proces predstavuje možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrovanou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov. Vyššie citované ustanovenie § 420 písm. f/ C. s. p. zakladá prípustnosť a dôvodnosť dovolania v prípade, ak miera porušenia procesných práv strany, v dôsledku nesprávneho procesného postupu súdu, nadobudla značnú, výraznú, resp. relevantnú intenzitu porušenia jej práva na spravodlivý proces. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle tohto ustanovenia sa rozumie nesprávny (vadný) procesný postup súdu, spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení procesných ustanovení, ktoré sa vymykajú zákonnému, ale aj ústavnému procesno-právnomu rámcu a ktorý tak zároveň znamená aj porušenie procesných práv garantovaných Ústavou Slovenskej republiky.

26. Dovolací súd uvádza, že pod právomocou súdu sa rozumie zákonom vymedzený okruh spoločenských vzťahov, ktoré je súd oprávnený riešiť, teda oprávnenie súdu vec prejednať a rozhodnúť. Priorita v hierarchii orgánov ochrany práva patrí súdom a vychádza jednak z Listiny základných práv a slobôd, implementovanej do nášho právneho poriadku ústavným zákonom č. 23/1991 Zb., jednak z Európskeho dohovoru o ochrane základných práv a slobôd. Ústavná podoba tejto koncepcie je normatívne zakotvená v čl. 46 Ústavy SR, v ktorého zmysle sa každý môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

27. Podľa čl. 7 ods. 2 druhej vety Ústavy SR právne záväzné akty Európskych spoločenstiev a Európskej únie majú prednosť pred zákonmi Slovenskej republiky. V tejto súvislosti majú relevanciu najmä nariadenia Rady (ES) o právomoci, ktoré sa však aplikujú len v prípade, ak sa nepoužije medzinárodná zmluva, ktorá nekoliduje s pôsobnosťou priamo aplikovateľnej európskej normy (§ 2 zákona č. 97/1963 Zb. o medzinárodnom práve súkromnom a procesnom). Až následne sa môžu aplikovať ustanovenia zákona č. 97/1963 Zb. o medzinárodnom práve súkromnom a procesnom, ktoré upravujú právomoc (§ 37 až 47 zákona č. 97/1963 Zb. o medzinárodnom práve súkromnom a procesnom).

28. Najvyšší súd Slovenskej republiky osobitne dáva do pozornosti nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1215/2012 z 12. decembra 2012 o právomoci a o uznávaní a výkone rozsudkov v občianskych a obchodných veciach, ktoré sa uplatňuje v občianskych a obchodných veciach, resp. Nariadenie Brusel I., ktorého čl. 1 ods. 2 vylučuje z jeho pôsobnosti žaloby, ktoré vyplývajú priamo z konkurzného práva.

29. Právomoc súdu je jednou z procesných podmienok, ktoré musia byť splnené na to, aby súd mohol vo veci konať a rozhodnúť. Podľa § 161 C. s. p. ak tento Civilný sporový poriadok neustanovuje inak, súd kedykoľvek počas konania prihliada na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať a rozhodnúť (procesné podmienky). Ak ide o nedostatok procesnej podmienky, ktorý nemožno odstrániť, súd konanie zastaví.

30. Ustanovenie § 9 C. s. p. explicitne uvádza, že ak spor alebo vec nepatrí do právomoci súdu Slovenskej republiky, súd konanie zastaví.

31. V prejednávanej spore súd prvej inštancie konštatoval, že konanie o zaplatenie peňažnej pohľadávky vedené správcom konkurznej podstaty voči dlžníkovi úpadcu nie je konaním vedeným na základe zákona o konkurze a reštrukturalizácii. Skutočnosť, že správca je povinný v zmysle príslušných ustanovení zákona o konkurze a reštrukturalizácii vymáhať majetkové práva podliehajúce konkurzu neznamena, že súdne konanie, v ktorom sa vymáha, je konanie vedené na základe zákona o konkurze a reštrukturalizácii alebo konanie dokonca vyvolané konkurzom. Existencia samotného konkurzného konania nie je pre vymáhanie majetkových práv úpadcu rozhodujúca a ani podstatná. Svoje majetkové práva môže oprávnená osoba vymáhať bez ohľadu na to, či je v konkurze alebo nie podľa predpisov hmotného práva, z ktorých daný uplatnený nárok vyplýva. Ide o autonómne žaloby, ktoré možno viesť bez ohľadu a nezávisle od toho, či je na subjekt vyhlásený konkurz alebo nie. Len samotný súvis s konkurzným konaním je irelevantný s poukazom na príslušnú procesnoprávnú úpravu, a to jednak v čase uplatnenia vzájomného nároku, ako aj úpravu v čase rozhodovania súdu o ňom, ale aj s poukazom na samotný článok 3 ods. 1 nariadenia o konkurznom konaní. Za relevantné k určaniu právomoci súdov členského štátu súd prvej inštancie považoval právne závery obsiahnuté v odôvodnení rozsudku Súdného dvora C 292/08. Vzhľadom na závery tohto rozhodnutia zásadným kritériom pre posúdenie, či sa jedná o spor vyvolaný konkurzom alebo s ním súvisiaci je otázka, či sa v prejednávanej veci jedná o autonómnu žalobu, ktorá môže existovať nezávisle bez vedenia a existencie konkurzného konania a bez intervencie správcu. Pokiaľ preto konkrétna žaloba môže byť vedená bez dohľadu na vedenie konkurzného konania, nevyžaduje sa pri nej intervencia správcu, nie je možné takéto konania len preto, že sú vedené v mene úpadcu správcom konkurznej podstaty a plnenie plynie v prospech konkurznej podstaty považovať za konania vyvolané konkurzom, ale ani s konkurzom súvisiace. Pokiaľ konkrétny nárok môže uplatňovať tak úpadca aj bez iniciovania konkurzného konania, podľa okresného súdu nie je dôvod, aby sa na takéto konania aplikovalo nariadenie o konkurznom konaní, t. j. aby takéto konania boli vyňaté z pôsobnosti Nariadenia Brusel I. Z uvedených dôvodov súd prvej inštancie konanie o vzájomnom návrhu žalovaného zastavil pre nedostatok právomoci podľa § 161 ods. 2 C. s. p.

32. Napadnutým rozhodnutím odvolací súd konštatoval, že samotná skutočnosť, že vzájomnú žalobu o vydanie bezdôvodného obohatenia podal správca konkurznej podstaty v mene úpadcu neznamena, že tu ide o spor vyvolaný či súvisiaci s konkurzom. Preto odvolací súd dospel k zhodnému záveru ako súd prvej inštancie, že toto konanie patrí do pôsobnosti Nariadenia Brusel I. a nie do pôsobnosti Nariadenia o konkurznom konaní.

33. Dovolací súd dospel k názoru, že v posudzovanej veci procesné postupy konajúcich súdov a odôvodnenia ich rozhodnutí nie sú nedostatočné a nepreskúmateľné, pretože ako celok spĺňajú parametre zákonného odôvodnenia rozhodnutia. Z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu sú zrejmé podstatné dôvody, pre ktoré odvolací súd potvrdil rozhodnutie súdu prvej inštancie, keď konštatoval správnosť dôvodov uvedených v odôvodnení rozhodnutia súdu prvej inštancie vo vzťahu k posúdeniu skutkových a právnych záverov o nedostatočnej právomoci na prejednanie sporu slovenským

súdom, ktorý bol takým nedostatkom procesnej podmienky, ktorý nebolo možné odstrániť.

34. Podľa názoru dovolacieho súdu procesný postup odvolacieho súdu, ale aj súdu prvej inštancie prebiehal v zmysle právnej úpravy Civilného sporového poriadku, žalovaný mal možnosť zúčastniť sa na úkonoch súdu prvej inštancie a proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie podať odvolanie, čo aj urobil. Skutočnosť, že sa dovolateľ nestotožňuje s právnym názorom všeobecného súdu, nemôže viesť k záveru o nepreskúmateľnosti, zjavnej neodôvodnenosti alebo zmätočnosti napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu.

35. Vzhľadom na vyššie uvedené dovolací súd dospel k záveru, že dovolateľ nedôvodne namietal existenciu vady zmätočnosti uvedenej v § 420 písm. f/ C. s. p. Preto dovolací súd dovolanie žalovaného proti napadnutému uzneseniu odvolacieho súdu podľa §447 písm. c/ C. s. p., ako procesne neprípustné odmietol.

36. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania najvyšší súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá C. s. p.). O výške náhrady trov konania žalobcu rozhodne súd prvej inštancie (§ 262 ods. 2 C. s. p.).

37. Toto rozhodnutie prijal Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1. mája 2011).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.